

Na temelju članka 58. stavak 1. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi („Narodne novine“, broj: 87/08., 86/09., 92/10., 105/10. – ispravak, 90/11., 16/12., 86/12., 94/13., 152/14., 7/17., 68/18., 98/19., 64/20. i 151/22) i članka 29. stavak 1. Statuta Strojarske tehničke škole Osijek, nakon provedene rasprave na Nastavničkom vijeću dana 02. ožujka 2023., Vijeću roditelja dana 08. ožujka 2023. i Vijeću učenika dana 01. ožujka 2023., a na prijedlog ravnatelja, Školski odbor Strojarske tehničke škole Osijek na 17. sjednici održanoj 03. svibnja 2023., donio je

ETIČKI KODEKS

NEPOSREDNIH NOSITELJA ODGOJNO-OBRAZOVNE DJELATNOSTI STROJARSKE TEHNIČKE ŠKOLE OSIJEK

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Etički kodeks neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti (u daljnjem tekstu: Kodeks) u Strojarskoj tehničkoj školi Osijek, Istarska 3 (u daljnjem tekstu: Škola) određuje skup pravila dobrog ponašanja koja proizlaze i temelje se na ustavnim načelima, moralnom sustavu i načelima profesionalne etike kojih se u svom profesionalnom radu, međuljudskim odnosima te javnom djelovanju trebaju pridržavati svi neposredni nositelji odgojno-obrazovne djelatnosti (u daljnjem tekstu: nastavnici, stručni suradnici i ostali radnici), kao i sva stručna tijela koja se formiraju u Školi.

Načela Kodeksa primjenjuju se na odgovarajući način i na osobe koje nisu radnici Škole, ali sudjeluju u njezinom radu i djelovanju. To su učenici, roditelji i skrbnici učenika, tvrtke i poslodavci kod kojih učenici obavljaju stručnu praksu te ostali korisnici.

Izrazi koji se u ovom Kodeksu koriste u muškom rodu neutralni su i na jednak način obuhvaćaju osobe muškog i ženskog roda.

II. SVRHA ETIČKOG KODEKSA

Članak 2.

Svrha ovog Kodeksa jest utvrditi opće etičke smjernice i postupke vezane uz njih, upozoriti na dužnosti i obveze te promicati etičke vrijednosti specifične za djelatnost Škole u najširem smislu kroz ostvarivanje povjerenja javnosti u rad Škole kao moderne javne ustanove koja ostvaruje djelatnost i promiče vrijednosti srednjeg odgoja i obrazovanja te podiže razinu ugleda nastavničkog poziva u društvu kao cjelini.

Ovim Kodeksom naglašava se vrijednost i značaj civiliziranog međusobnog odnosa, kao i odnosa prema učenicima i njihovim roditeljima te ostalim sudionicima odgojno-obrazovnog procesa.

Posebna svrha ovog Kodeksa je djelovanje primjerom – utjecaj na učenike u cilju prihvaćanja moralnog sustava vrijednosti u budućem životu i radu.

Svi neposredni nositelji odgojno-obrazovne djelatnosti Škole, učenici, roditelji/skrbnici i ostali zainteresirani korisnici usluga Škole bit će upoznati s ovim Kodeksom, a dužni su promicati i pridržavati se propisanih etičkih načela i pravila dobrog ponašanja.

III. TEMELJNA NAČELA

Načelo uvažavanja ljudskih prava i dostojanstva osoba

Članak 3.

U svom radu nastavnici, stručni suradnici i ostali radnici moraju poštivati temeljna ljudska prava svakog učenika, roditelja/skrbnika ili drugog radnika Škole s kojim su u doticaju, njegovo dostojanstvo, ugled, čast, privatnost i autonomiju te sva ostala prava zajamčena Ustavom i zakonima Republike Hrvatske.

Nastavnici, stručni suradnici i ostali radnici imaju pravo tražiti poštovanje svoje osobnosti od svih s kojima su u doticaju.

Nedopustiva je izravna ili neizravna diskriminacija, uznemiravanje i spolno uznemiravanje učenika ili radnika Škole, segregacija ili bilo koji drugi oblik diskriminacije.

Nitko ne smije biti podvrgnut bilo kakvom obliku zlostavljanja. Zabranjeno je i kažnjivo svako pozivanje ili poticanje na uporabu nasilja, na nacionalnu, rasnu ili vjersku mržnju ili bilo koji oblik nesnošljivosti.

Načelo zakonitosti rada

Članak 4.

Od svih nastavnika i stručnih suradnika očekuje se postupanje u skladu sa zakonima i propisima koji se odnose na djelatnost srednjeg odgoja i obrazovanja i koji se tiču njihovih obveza kao radnika Škole.

Sva sporna pitanja oko tumačenja i primjene načela Kodeksa rješava Etičko povjerenstvo Škole.

Načelo jednakosti i pravednosti

Članak 5.

Škola je dužna osigurati zaštitu i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvarati pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i urediti

zaštitu od diskriminacije svakog učenika i radnika Škole kao i zaštitu od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovinskog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije.

Pri obavljanju neposrednog odgojno-obrazovnog rada potrebno je postupati nepristrano i neovisno o pritiscima; objektivno vrednovati učenička postignuća na način da se zakonitost i pravilnost ocjene može provjeriti i točno utvrditi razlozi zbog kojih je kao takva donesena.

Nastavnici ne smiju zloupotrijebiti svoj autoritet niti dopustiti da osobni interesi rezultiraju situacijama koje utječu na mogućnost objektivnog prosuđivanja te profesionalnog obavljanja radnih obveza.

Načelo autonomije nastavnog rada

Članak 6.

Svaki nastavnik i stručni suradnik ima pravo na profesionalnu autonomiju, ali unutar okvira zakona i propisanih ciljeva obrazovnog rada.

U neposrednom odgojno-obrazovnom radu svaki nastavnik i stručni suradnik treba poštivati učenikovu osobnost, poticati učenikovo samopouzdanje i njegov osjećaj napredovanja, poticati učenika na aktivno sudjelovanje u nastavi, poticati njegov razvoj u skladu s njegovim mogućnostima i sposobnostima, uvažavati i prihvaćati različite potrebe učenika.

Načelo profesionalnosti i stručnosti u radu

Članak 7.

Nastavnik i stručni suradnik treba u obavljanju neposrednog odgojno-obrazovnog rada postupati profesionalno, primjenjujući stručno znanje i iskustvo u radu u skladu s važećim propisima, poticati stvaranje pozitivnog stava prema profesiji i pri tome biti otvoren za suradnju. U tu svrhu treba se kvalitetno pripremati za rad, koristiti suvremenu nastavnu tehnologiju uvažavajući njene metodičke vrijednosti.

U nastojanju da unaprijede učinkovitost i kvalitetu svog neposrednog odgojno-obrazovnog rada, nastavnici i stručni suradnici trebaju stalnim usavršavanjem postizati visoku razinu profesionalnosti i stručnosti; stjecati potrebna znanja, vještine i iskustvo koji udovoljavaju zahtjevima za stjecanje odgovarajućih diploma, uvjerenja, licenci ili drugih ciljeva kojima je program usavršavanja namijenjen.

Svaki nastavnik i stručni suradnik mora se trajno uključivati u različite oblike stručnog usavršavanja, a osobito onih organiziranih od strane Ministarstva znanosti i obrazovanja, Agencije za odgoj i obrazovanje ili Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih.

U svrhu razmjene znanja i vještina te interdisciplinarnog pristupa nastavi svaki nastavnik i stručni suradnik treba surađivati s kolegama unutar Škole ili izvan nje.

Nastavnici i stručni suradnici dužni su čuvati dignitet struke i izvan radnog vremena u školi primjerenim i dostojanstvenim ponašanjem.

Načelo poštenja u radu

Članak 8.

Pri obavljanju neposrednog odgojno-obrazovnog rada nastavnici i stručni suradnici trebaju se ponašati pošteno i odgovorno prema svojim radnim obvezama i prema svim osobama s kojima dolaze u kontakt, štiteći imovinu i ugled Škole.

Nije dopušteno nastavnicima i stručnim suradnicima koristiti sredstva i imovinu Škole za neodgovarajuće svrhe, za osobnu korist niti primati ili tražiti poklone i usluge od učenika, roditelja/skrbnika ili davati usluge čija bi svrha bila pribavljanje osobne materijalne koristi.

Nije dopuštena zloupotreba autoriteta nastavnika i stručnog suradnika na bilo koji način.

Načelo povjerljivosti i zaštite podataka

Članak 9.

Nije dopušteno koristiti podatke pohranjene u evidencijama Škole radi stjecanja osobne koristi ili koristi trećih osoba.

Nastavnici i stručni suradnici su obvezni poštivati povjerljivost i osigurati zaštitu podataka za koje su saznali na radu ili u vezi s radom i davati ih na korištenje samo ovlaštenim osobama, u skladu sa zakonom i drugim propisima o zaštiti podataka.

Prikupljanje podataka provodi se uz privolu ispitanika osim u posebnim slučajevima utvrđenim zakonom kada privola nije obvezna.

IV. PRAVILA DOBROG PONAŠANJA

Odnos nastavnika i stručnih suradnika prema učenicima

Članak 10.

Nastavnici i stručni suradnici koji sudjeluju u odgojno-obrazovnom radu dužni su prema učenicima:

- izvoditi odgojno-obrazovni rad u skladu s ciljevima, zadaćama i standardima srednjoškolskog odgoja i obrazovanja,
- prenositi učenicima što stručnije znanja iz svojega predmeta ili područja,
- osigurati istinitost podataka i prezentaciju sadržaja primjerenu nastavnom predmetu,
- obrađivati nastavne sadržaje na način koji je prihvatljiv i razumljiv učenicima,
- pridonositi intelektualnom razvoju učenika,
- saslušati i uvažavati učenikovo mišljenje,
- biti objektivni i nepristrani pri ocjenjivanju učenika uz obvezu suzdržavanja od svih postupanja kojima bi se određeni učenici preferirali, a kod drugih učenika stvarao osjećaj manje vrijednosti,

- uvažavati i prihvaćati učenike s različitim sposobnostima i interesima i omogućiti im odgovarajući intelektualni, emocionalni, moralni i duhovni razvoj u skladu s njihovim mogućnostima,
- poštivati i uvažavati učenikove sposobnosti te se s posebnom pažnjom odnositi prema učenicima s teškoćama u učenju i teškoćama u razvoju,
- razvijati domoljublje, svijest o nacionalnoj pripadnosti i svim vrednotama povijesne kulturne i etničke baštine Republike Hrvatske.

Članak 11.

Kod saznanja o bilo kakvom obliku fizičkog ili psihičkog nasilja nad učenicima ili bilo kojem drugom obliku društveno neprihvatljivog ponašanja koje može štetiti razvoju i tjelesnom ili psihičkom integritetu djeteta, nastavnik i stručni suradnik je dužan u najkraćem mogućem roku izvijestiti ravnatelja Škole, koji je o tome obavezan izvijestiti nadležne institucije.

Članak 12.

Nastavnici i stručni suradnici ne smiju učenikova znanja i uratke koristiti za svoje osobne potrebe ili probitke.

Članak 13.

U obavljanju odgojno-obrazovne struke nastavnici i stručni suradnici dužni su odgovorno postupati sa svim informacijama kojima raspolažu o učenicima ili njihovim obiteljima. Svi ti podaci predstavljaju profesionalnu tajnu. Dužnost čuvanja službene i profesionalne tajne obvezuje i nakon prestanka rada u Školi, osim u situacijama kada je to odredbama posebnih zakona propisano, odnosno u postupcima pred nadležnim tijelima.

Odnos nastavnika i stručnih suradnika prema roditeljima/skrbnicima, drugim tijelima i sredstvima javnog priopćavanja

Članak 14.

U komunikaciji s roditeljima/skrbnicima i drugim strankama nastavnici i stručni suradnici trebaju postupati profesionalno, korektno i susretljivo, pridržavajući se osnovnih pravila dobrog ponašanja i opće kulture.

Svaki nastavnik i stručni suradnik treba upoznati roditelje/skrbnike sa svrhom i ciljem odgoja i obrazovanja i s odgojnim ili obrazovnim potrebama djeteta. Ako je učeniku potrebna dodatna stručna pomoć, uputiti roditelje/skrbnike na odgovarajuće stručne ustanove. Naglasiti povjerenje u odnosu učenik – roditelj – nastavnik.

Prema osobama s posebnim potrebama, primjerice osobama s invaliditetom i trudnicama, treba postupati s posebnim oprezom.

Članak 15.

U službenoj se komunikaciji nastavnici i stručni suradnici Škole služe hrvatskim standardnim jezikom, razumljivim rječnikom i latiničnim pismom. U slučaju međunarodne suradnje ili zbog zahtjeva određenoga posla, nastavnik i stručni suradnik Škole može se u službenoj komunikaciji služiti i drugim jezikom i/ili pismom.

U odnosima prema tijelima državne uprave, ustanovama i drugim institucijama potrebno je težiti svrhovitoj suradnji.

Nastavnici i stručni suradnici ne smiju u drugoj ustanovi ili trgovačkome društvu obavljati djelatnosti slične ili jednake djelatnostima obrazovanja bez dopuštenja, odobrenja Škole, kako ne bi došlo do sukoba interesa na štetu Škole.

Sudionici odgojno-obrazovnog procesa ne smiju tražiti, primati niti poticati darivanja koja bi mogla utjecati na njihovu objektivnost u obavljanju radnih obveza.

Međusobni odnosi unutar Škole

Članak 16.

Međusobni odnosi unutar Škole trebaju se temeljiti na uzajamnom poštovanju, povjerenju, suradnji i kolegijalnosti.

Nastavnici i stručni suradnici trebaju međusobno razmjenjivati znanja i mišljenja o stručnim pitanjima, ne ometajući jedni druge u obavljanju njihovih dužnosti.

Svaki nastavnik i stručni suradnik mora dolazati na posao pristojno i prikladno obučen, čuvajući tako svoj osobni ugled, ugled profesije i Škole.

U okviru svoga položaja ravnatelj Škole treba poticati nastavnike, stručne suradnike i ostale radnike na kvalitetno i učinkovito obavljanje poslova, međusobno uvažavanje, poštivanje i suradnju te korektan odnos prema roditeljima, skrbnicima i drugim građanima.

Javno nastupanje radnika

Članak 17.

U javnim nastupima nastavnici i stručni suradnici trebaju iznositi stajališta Škole, postupati u skladu s propisima i dobivenim ovlastima, davati potpune, ažurne i točne informacije, poštujući pri tome ugled Škole te jasno odvojiti osobne stavove od stavova Škole.

Kod javnih nastupa u kojima nastavnici ili stručni suradnici ne predstavlja Školu, a koji su tematski povezani sa Školom, dužni su naglasiti da iznose osobno stajalište.

V. ETIČKO POVJERENSTVO

Članak 18.

Za praćenje primjene odredbi Etičkog kodeksa i ispunjavanja obveza iz Etičkog kodeksa u Školi se osniva Etičko povjerenstvo.

Etičko povjerenstvo ima 3 (tri) člana. Članove povjerenstva imenuje ravnatelj Škole prema prijedlogu Nastavničkog vijeća. Mandat članova Etičkog povjerenstva je 4 (četiri) godine. Članovi Povjerenstva na prvoj zajedničkoj sjednici između sebe izabiru predsjednika.

Članak 19.

Pitanja iz svoje nadležnosti Etičko povjerenstvo rješava pisanim zaključkom. Zaključak iz stavka 1. ovog članka etičko povjerenstvo u pravilu donosi jednoglasno. U slučaju da ne postoji suglasnost svih članova o pojedinom pitanju, Etičko povjerenstvo donosi zaključak većinom glasova ukupnog broja članova.

Članak 20.

Etičko povjerenstvo na kraju mandata dostavlja ravnatelju pisano Izvješće o svom radu. Način rada etičkog povjerenstva uređuje se Poslovníkom.

VI. PRITUŽBE NA NEPOŠTIVANJE ETIČKOG KODEKSA

Članak 21.

Nastavnik i stručni suradnik, učenik, roditelj /skrbnik i drugi građanin koji smatra da je neki od obveznika primjene etičkog kodeksa postupio suprotno njegovim odredbama, može dostaviti pritužbu etičkom povjerenstvu.

Pritužba se može podnijeti u pisanom obliku ili u zapisnik u tajništvu Škole. U tekstu pritužbe mora biti opisano činjenično stanje kao i odredba etičkog kodeksa koja je činjenjem ili propuštanjem povrijeđena.

Pritužbu podnositelja etičko povjerenstvo treba riješiti i svoj zaključak u pisanom obliku dostaviti podnositelju u roku od 30 dana od dana primitka pritužbe.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 22.

Ovaj Kodeks može se mijenjati i dopunjavati samo na način i u postupku po kojem je donesen.

Članak 23.

Ovaj Kodeks objavit će se na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama Škole, a stupa na snagu osmog dana računajući od dana objave.

Članak 24.

Stupanjem na snagu ovog Kodeksa prestaje važiti Etički kodeks Strojarske tehničke škole Osijek, KLASA: 003-05/09-01/1; URBROJ: 2158/41-09-2 od 15. siječnja 2009.

Predsjednica Školskog odbora
Mirna Bence-Milić
Mirna Bence - Milić, prof.

Ovaj Kodeks objavljen je na mrežnim stranicama i oglasnoj ploči Škole dana 08. svibnja 2023., a stupio je na snagu dana 16. svibnja 2023.

Ravnatelj
Ivan Adrić
Ivan Adrić, dipl.ing.

KLASA: 007-04/23-01/002
URBROJ: 2158-142-23-5
Osijek, 03. svibnja 2023.